

11.1.2021

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijalausuntopyyntö 17.12.2020 (VNS 6/2020)

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma

Väylävirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi *Suomen kestävän kasvun ohjelmaa* (VNS 6/2020) koskevassa asiassa.

Väylävirasto pitää hyvänä ohjelman tavoitteita; ohjelmalla edistetään sekä nopeavaikutteista elpymistä että pitkällä aikavälillä rakenteiden ja palveluiden uudistumista. Väyläviraston tehtäväaluetta koskevat erityisesti painopisteet *4 Kestävän infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen* sekä *2 Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta*.

Rautatieliikenteen digitalisaation mahdollisuudet

Väyläviraston näkemyksen mukaan panostuksilla *Yhdyskuntien ja liikenteen vähähiilisiin ratkaisuihin* (painopiste 2) sekä *Digitaaliseen infrastruktuuriin ja alueelliseen saavutettavuuteen* (painopiste 4) voidaan tukea ohjelman tavoitteiden saavuttamista erityisesti rautateiden digitalisaation avulla. Liikennehallinnonala on valmistellut rautatieliikenteen digitalisaatiota Digirata -nimisessä kokonaisuudessa, joka tarjoaa ekologisen kestävyysnäkökulmasta työkaluja ilmastonmuutoksen hillintään ja parempaan saavutettavuuteen ratakapasiteetin tehokkaammalla käytöllä sekä mahdollistamalla tiheämmän junien vuorovälin ja kasvavan junatarjonnan. Digiradan myötä tarvitaan myös vähemmän ratalaitteita, joka tehostaa osaltaan rataomaisuuden hallintaa ja radanpitoa. Lisäksi on odotettavissa, että Digirata kehittää suomalaista teknologista osaamista usealla sektorilla aikaansaaden uudenlaista vientipotentiaalia sekä turvaa suomalaista kilpailukykyä tehokamman raideliikenteen muodossa.

Avoimen tiedon tuottaminen ja liikenteen ekosysteemi

Väylävirasto pystyy myötävaikuttamaan *Digitaalisten yksityisten ja julkisten palveluiden ja reaaliaikatalouden kehittäminen* sekä *näiden edellyttämät datan hyödyntämisen perusrakenteet ja -ratkaisut* kokonaisuuden edistymiseen (painopiste 4). Väylävirasto on

11.1.2021

sitoutunut edistämään datan avaamista avoimessa rajapinnassa, joka tukee ohjelman horisontaalisia tavoitteita. Väyläviraston strateginen kumppanuus Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic:in kanssa edistää osaltaan kestävästä kasvusta tukevan liikennejärjestelmän ja liikenteen digitalisaation toteuttamista. Lisäksi viraston datan avaaminen tukee erilaisten tietoon perustuvien ekosysteemien kehittymistä liikennealan rinnalla muille aloille.

Ohjelman suhde väylänpitoon

Suomen kestävästä kasvusta ohjelman sisältämät uudistukset ovat samassa linjassa muun muassa fossiilittoman liikenteen tiekarttatyön sekä valtakunnallisen 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden kanssa. Samoin jo vuoden 2020 lisätalousarvioissa ja vuoden 2021 talousarviossa tehdyt väyliä koskevat päätökset myötävaikuttavat ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Vuoden 2020 lisätalousarvioissa panostettiin merkittävästi myös väyläverkon toimenpiteisiin, jotka edesauttavat ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Liikenneverkon korjaukset ja investoinnit, sisältäen jalankulun ja pyöräilyn yhteydet, vaikuttavat omalta osaltaan myönteisesti Suomen kilpailukykyyn logististen yhteyksien toimivuutta varmistamalla. Lisäksi korjauksilla ja investoinneilla on positiivinen vaikutus kansalaisten hyvinvointiin lyhyellä ja pitkällä aikajänteellä.

Ari-Pekka Manninen
johtaja
Strategia ja toiminnansuunnittelu -osasto
Väylävirasto